

Tashlich #3: “The Waters are Approaching the Soul”

Rav Matthew Nitzanim

1. ספר מהרי"ל (מנהגים) הלכות ראש השנה

[ט] אמר מהרי"ל סג"ל מה שנוהגין לילך בר"ה אחר סעודה אצל ימים ונהרות להשליך במצולות ים כל חטאותינו, משום דאיתא במדרש זכר לעקדה שעבר אברהם אבינו בנהר עד צוארו, ואמר הושיעה ה' כי באו מים עד נפש. והוא השטן שנעשה כמו נהר לעכב אותו מן העקדה.

1. Sefer Maharil, Laws of Rosh Hashana

The Maharil explained that the tradition to walk to the lakes and rivers on Rosh Hashana after the meal and to cast all our sins into the sea derives from what is stated in the Midrash, and is a commemoration of the Akeda, for Avraham came up to his neck in the river, and said “save me, O Lord, for the waters have reached the soul,” and it was Satan who had turned into a river to prevent him from performing the binding [of Isaac].

2. מדרש תנחומא (ורשא) פרשת וירא כב

ביום השלישי וכי מאחר שהדרך קרובה למה נתעכב שלשת ימים כיון שראה שלא קבלו ממנו הלך ונעשה לפניו נהר גדול, מיד ירד אברהם לתוך המים והגיעו עד ברכיו, אמר לנעריו בואו אחרי ירדו אחריו, כיון שהגיע עד חצי הנהר הגיע המים עד צוארו באותה שעה תלה אברהם עיניו לשמים אמר לפניו רבש"ע בחרתני הודרתני ונגלית לי ואמרת לי אני יחיד ואתה יחיד על ידך יודע שמי בעולמי והעלה יצחק בנך לפני לעולה ולא עכבתי והריני עוסק בצוויך ועכשיו באו מים עד נפש אם אני או יצחק בני טובע מי יקיים מאמריך על מי יתייחד שמך, א"ל הקדוש ברוך הוא חייך שעל ידך יתייחד שמי בעולם, מיד גער הקדוש ברוך הוא את המעין ויבש הנהר ועמדו ביבשה

2. Midrash Tanchuma, Parshat Vayera 22

On the third day Abraham lifted up his eyes (ibid., v. 4). Since the distance was extremely short, what delayed them three days? When Satan realized that they would not pay any attention to him, he went ahead and created a river in their path. When Abraham stepped into the river, it reached his knees. He ordered his young men to follow him, and they did so. But in the middle of the river the water reached his neck. Thereupon, Abraham lifted his eyes heavenward and cried out: Master of the Universe, You have chosen me; You have instructed me; You revealed Yourself to me; You have declared: I am one and You are one, and through You shall my name be made known in My world. You have ordered me: Offer, Isaac, thy son, as a sacrifice, and I did not refuse; but now, as I am about to fulfill Thy command, these waters endanger my life. If either I or my son, Isaac, should drown, who will fulfill Your decrees, and who will proclaim the Unity of Your Name? The Holy One, blessed be He, responded: Be assured that through you the Unity of My Name will be made known through the world. Thereupon the Holy One, blessed be He, rebuked the source of the water, and caused the river to dry up. Once again, they stood on dry land.

3. בבלי סוטה לו.

אמר לו רבי יהודה: לא כד הנה מעשה, אלא זה אומר: אין אני יורד תחילה לי, וזה אומר: אין אני יורד תחילה לי, קפץ נחשון בן עמינדב ונרד לי תחילה, שנאמר: "סבבני בכחש אפרים ובמרמה בית ישראל ויהודה עד רד עם אל". ועליו מפרש בקבלה: "הושיעני אלהים כי באו מים עד נפש ... טבעתי בין מצולה ואין מעמד וגו'", "אל תשטפני שבלת מים ואל תבלעני מצולה וגו'".

Tashlich #3: “The Waters are Approaching the Soul”

Rav Matthew Nitzanim

3. Bavli Sotah 37a

Rabbi Yehuda said to Rabbi Meir: That is not how the incident took place. Rather, this tribe said: I am not going into the sea first, and that tribe said: I am not going into the sea first. Then, in jumped Nahshon ben Amminadab, and descended into the sea first, as it is stated: “Ephraim surrounds Me with lies and the house of Israel with deceit, and Judah is yet wayward toward God [*rad im El*]” (Hosea 12:1), (which is interpreted homiletically as: ‘And Judah descended [*rad*] with God [*im El*]’).

And in this regard, the tradition explicates (Nahshon’s prayer at that moment): “Save me, God; for the waters are come in even unto the soul. I am sunk in deep mire, where there is no standing...let not the water flood overwhelm me, neither let the deep swallow me up” (Psalms 69:2–3, 16).

4. פירוש הרמב"ן על ויקרא טז:ח

מפורש מזה בפרקי רבי אליעזר הגדול (פרק מו) לפיכך היו נותנין לו לסמאל שוחד ביום הכפורים שלא לבטל את קרבנם שנאמר גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל... והנה התורה אסרה לגמרי קבלת אלהותם וכל עבודה להם אבל צוה הקב"ה ביום הכפורים שנשלח שעיר במדבר לשר המושל במקומות החרבן והוא הראוי לו מפני שהוא בעליו ומאצילות כחו יבא חורב ושממון כי הוא העילה לכוכבי החרב והדמים והמלחמות והמריבות והפצעים והמכות והפירוד והחרבן... ואין הכונה בשעיר המשתלח שיהיה קרבן מאתנו אליו חלילה אבל שתהיה כונתנו לעשות רצון בוראנו שצונו כך

4. Ramban’s Commentary to Vayikra 16:8

It is stated in Pirkei d’Rabi Eliezer (Chapter 46), “Therefore they would give a brive to Samael on Yom Kippur, that he should not undermine their sacrifice, as it says ‘one lot for the Lord, and one lot for Azazel’”... And while the Torah entirely forbade their acceptance as gods or any worship of them, but the Holy Blessed One commanded us on Yom Kippur to send a goat to the desert, to the deity who reigns over the barren places. And this is deserved by him, for he is their master, and through his power comes destruction and obliteration, for he controls the constellations of the sword, the blood, the wars, the quarrels, the wounds, the attacks, the separation, and the destruction... and the intent of the scapegoat is not as a sacrifice to him, heaven forbid; rather, out intent is to fulfill the will of our creator who thus commanded us.

5. L. Addison, *The Present State of the Jews (more particularly relating to those of Barbary)*, (London, 1675), p. 192

The Jews have had a Custome on this day to run into the Rivers, and there to shake off their Sins, that according to Micah 7.19. they may be carried into the depths of the Sea. If at this Lustration they have the good Fortune to see a Fish, they shake themselves lustily on purpose to load it with their Sins, that it may swim away with them, and be as the Scape-goat of old, which carried the people's Sins into the Desart. Some among them would have this repairing to the running-Water, to be in memory of Abraham's being led by an Evil Spirit into a River, (when he went to Sacrifice his Son) where being in great danger of Drowning, he prai'd unto God, and the River upon the sudden became dry Land.

Tashlich #3: “The Waters are Approaching the Soul”

Rav Matthew Nitzanim

6. בבלי ראש השנה טז.

למה תוקעין ומריעין כשהן יושבין ותוקעין ומריעין כשהן עומדין? כדי לערבב השטן

6. Bavli Rosh Hashana 16a

Why do we sound the Shofar when sitting and then again sound the Shofar while standing? In order to confuse the Satan

7. בבלי בבא בתרא טז.

הוא שטן הוא יצר הרע

7. Bavli Bava Batra 16a

He is Satan, he is the evil inclination

8. תהלים סט:ב-ד

הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד־נַפְשִׁי:

טַבַּעְתִּי בִּינְוֹן מְצוּלָה וְאֵין מְעַמָּד בְּאֶתִי בְּמַעְמַקֵי־מַיִם וְשִׁבְלֹת שְׁטַפְתָּנִי:

יִגְעַתִּי בְּקִרְאִי נִתַּר גְּרוּגִי כְּלוֹ עֵינַי מִיַּחַל לְאֱלֹהֵי:

8. Tehilim 69:2-4

Deliver me, O God,
for the waters have reached my neck;
I am sinking into the slimy deep
and find no foothold;
I have come into the watery depths;
the flood sweeps me away.
I am weary with calling;
my throat is dry;
my eyes fail
while I wait for God.